

Inventaris van alcohol- en middelengebruik

Deze verkennende vragenlijst beschrijft de verhouding tot alcohol en andere psychoactieve middelen: gebruikspatroon, controleverlies en hunkering, gevolgen, gebruiksmotieven (omgaan met emoties, plezier en sociaal contact), ambivalentie en de wens om te veranderen. In de verslavingszorg en in psychologische behandeling helpt ze te begrijpen welke functie het middel vervult, wat richting geeft aan de behandeling, en in te schatten hoe ver de persoon is met de wens om te veranderen, om de motiverende aanpak daarop af te stemmen.

Aantal vragen	24 vragen
Geschatte duur	6 minuten
Taal	Nederlands
Oorspronkelijke naam	Alcohol and Substance Use Inventory
Doelgroep	Volwassenen
Categorie	Verslaving

Voorbeeld van de 24 vragen

Hoe vaak was dit de afgelopen drie maanden op u van toepassing?

Ik drink alcohol of gebruik andere middelen meerdere dagen achter elkaar.

Nooit | Zelden | Soms | Vaak | Heel vaak

Hoe vaak was dit de afgelopen drie maanden op u van toepassing?

Ik drink meer alcohol of gebruik meer andere middelen dan ik van plan was.

Nooit | Zelden | Soms | Vaak | Heel vaak

Hoe vaak was dit de afgelopen drie maanden op u van toepassing?

Ik voel me lichamelijk beroerd door mijn gebruik van alcohol of andere middelen (vermoeidheid, misselijkheid, onwel worden).

Nooit | Zelden | Soms | Vaak | Heel vaak

Hoe vaak was dit de afgelopen drie maanden op u van toepassing?

Ik drink alcohol of gebruik een ander middel om tot rust te komen als ik gestrest of angstig ben.

Nooit | Zelden | Soms | Vaak | Heel vaak

Hoe vaak was dit de afgelopen drie maanden op u van toepassing?

Bij mensen die ik weinig ken, drink ik alcohol of gebruik ik een ander middel om me op mijn gemak te voelen.

Nooit | Zelden | Soms | Vaak | Heel vaak

Neem je vragenlijsten online af

Stuur je patiënt een link: die antwoordt via telefoon of computer, en jij ontvangt de gescoorde resultaten per e-mail.

Bekijk de vragenlijst op mentaal.org ›

Scoring en interpretatie

Scoring

Elk item wordt gescoord van 0 (nooit) tot 4 (heel vaak), afhankelijk van hoe vaak het de afgelopen drie maanden van toepassing was. Elk domein bestaat uit 4 items die over de vragenlijst verspreid zijn, wat een score van 0 tot 16 geeft.

Interpretatie van het profiel

Er is geen totaalscore: de domeinen worden gerangschikt van het meest naar het minst uitgesproken, elk met een omschrijving en de punten die in het gesprek verkend kunnen worden. Het profiel onderscheidt wat het gebruik kost (controleverlies, gevolgen) van de functie die het vervult: gebruiken om met emoties om te gaan hangt vaker samen met problemen door het gebruik dan gebruiken voor plezier of sociaal contact, en vraagt om een andere aanpak. Het domein “Ambivalentie en wens om te veranderen” wordt samen met de andere gelezen: een lage score terwijl controleverlies of gevolgen uitgesproken zijn, wijst op gebruik dat de persoon nog niet als probleem ziet, en pleit voor motiverende gespreksvoering.

Aandachtspunten

De vragenlijst vraagt niet welke middelen worden gebruikt en in welke hoeveelheden: dat wordt in het gesprek nagevraagd, voor alcohol in standaardglazen. Lichamelijke ontwenningsverschijnselen (trillen, zweten, zich beroerd voelen bij het opstaan) vragen om medisch advies vóór elke vermindering: plotseling stoppen met alcohol of met bepaalde medicijnen kan gevaarlijk zijn. De vragenlijst bevat geen vraag over suïcidale gedachten, die vaker voorkomen bij problematisch gebruik: die worden in het gesprek uitgevraagd, vooral als het domein “Gebruiken om met emoties om te gaan” uitgesproken is. Tabak, dat hier niet wordt onderzocht, wordt beoordeeld met de FTND.

Beperkingen

Deze verkennende vragenlijst is niet psychometrisch gevalideerd en heeft geen afkapwaarden. Het instrument ondersteunt het klinische gesprek en stelt geen diagnose.

Voorbeeld van scoring

Scoring

Gebruiken voor plezier en sociaal contact 12 / 16

Gebruik dat samenhangt met het zoeken naar een roes of euforie, met uitgaan, met ontspannen zijn bij anderen en met de invloed van de omgeving.

Te verkennen: de feestelijke situaties, de mensen in de omgeving die gebruiken, wat de persoon zou vrezen te verliezen bij minderen (uitgaan, vrienden, ontspannenheid), andere manieren om zulke momenten te beleven.

Gevolgen 11 / 16

Gevolgen van het gebruik voor de gezondheid, werk of studie en relaties, en risicogedrag onder invloed.

Te verkennen: gezondheidsproblemen, moeilijkheden op het werk of in de studie, spanningen met naasten, gevaarlijke situaties (verkeer, seksualiteit, geweld), eventuele justitiële gevolgen.

Ter verdieping: AUDIT, DAST.

Ambivalentie en wens om te veranderen 11 / 16

Zorgen over het eigen gebruik, nadenken over wat het oplevert en kost, twijfel tussen veranderen en doorgaan, twijfel of het zal lukken.

Te verkennen: wat de persoon wint en verliest bij gebruiken en bij veranderen, het doel (minderen of stoppen), eerdere pogingen, wat zou helpen om verder te komen.

Ter verdieping: URICA.

Gebruiken om met emoties om te gaan 9 / 16

Gebruik dat dient om stress, verdriet of eenzaamheid te verzachten, in slaap te komen of pijnlijke gedachten en herinneringen op afstand te houden.

Te verkennen: wat de persoon voelt vóór het gebruik, wat het middel op dat moment oplevert, onderliggende angst, sombere stemming, slaapproblemen of traumatische ervaringen.

Ter verdieping: GAD-7, PHQ-9, PCL-5.

Controleverlies en hunkering 8 / 16

Moeite om het gebruik te beperken, moeilijk te beheersen drang, pauzes die niet standhouden en onbehagen als het middel ontbreekt.

Te verkennen: pogingen om te minderen of te stoppen en waardoor die mislukten, de situaties die de drang oproepen, ontwenningsverschijnselen.

Ter verdieping: SDS.

Gebruikspatroon 4 / 16

Ritme en intensiteit van het gebruik: gebruiksdagen die elkaar opvolgen, grote hoeveelheden bij één gelegenheid, het combineren van middelen, grote hoeveelheden nodig hebben om effect te merken.

Te verkennen: de middelen die worden gebruikt, een gewone week, de gelegenheden waarbij het uit de hand loopt, de situaties waarin wordt gebruikt.

Ter verdieping: AUDIT, ASSIST, CUDIT.

Voor deze vragenlijst zijn nog geen gevalideerde klinische of psychometrische afkapwaarden vastgesteld. De resultaten zijn daarom te beschouwen als verkennende aanwijzingen die het klinische gesprek ondersteunen, niet als diagnostische bevindingen.

Ben je psycholoog?

Met Mentaal krijg je relevante informatie om je patiënten te begeleiden.

- Gestandaardiseerde tests
- Automatische scoring
- Resultaten per e-mail

Probeer het gratis

Bekijk alle vragenlijsten

★★★★★

“Ik gebruik Mentaal nu 2 maanden en deze tool heeft mijn kijk op de zorg, en mijn agenda, totaal veranderd!”

 Lisa D. - Online psycholoog (CGT)